

ת"פ (נתניה) 12342-05-22 - מדינת ישראל נ' אוקסנה דבורק

בית משפט השלום בנתניה

ת"פ 12342-05-22 מדינת ישראל נ' דבורק (במעצר); ת"פ

;27634-06-20

ת"פ 42127-04-21; ת"פ 1330-05-23; ת"פ 23186-02-24; ת"פ

74100-07-24

לפני: כבוד השופט גיא אבנון

המאשימה: מדינת ישראל

באמצעות פרקליטות מחוז מרכז

נגד

הנאשמת: אוקסנה דבורק

בשם המאשימה: גב' שובל שושן, מתמחה

בשם הנאשמת: עו"ד נסים שמיה

גזר דין

כתבי האישום

1. הנאשמת הורשעה בהתאם להודאותיה, אשר ניתנו במספר פעימות, בעבירות המיוחסות לה בשישה כתבי אישום (מרביתם תוקנו לקולה). כתבי האישום יפורטו להלן בהתאם למועדי ביצוע העבירות:

ת"פ 27634-06-20: הנאשמת והמתלונן, קונסטנטין צ'רניאבסקי (להלן: המתלונן), בני זוג נשואים והורים לילד. ביום 2.9.19 נתגלע ויכוח בין השניים בשל כך שהנאשמת רכשה שתי פחיות בירה בעודה בהליך גמילה. הנאשמת היכתה את המתלונן בידיה בראשו, באפו ובידיו. היא נטלה סכין מהמטבח והלכה בכיוונו של המתלונן, אשר נטל כיסא כדי להגן על עצמו. הנאשמת שבה למטבח וזרקה את הסכין. כשניסה המתלונן לצאת מהבית, אמרה לו הנאשמת כי לא יילך "לשום מקום", נטלה מכונית-צעצוע והיכתה באמצעותה בראשו, אשר דימם כתוצאה מהפגיעה. כן נגרמו למתלונן שריטות בחזה,

ביד ובאצבע. כשהגיעו שוטרים אל הבית סירבה הנאשמת להתלוות אליהם, ואף דחפה אחד מהם. בגין אישום זה הורשעה הנאשמת בביצוע עבירות איומים, לפי סעיף 192 לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין); הפרעה לשוטר במילוי תפקידו, לפי סעיף 275 לחוק העונשין; תקיפת בן זוג הגורמת חבלה של ממש, לפי סעיפים 380 ו-382(ג) לחוק העונשין.

ת"פ 42127-04-21: ביום 27.12.20 שב המתלונן מעבודתו אל הבית, ופגש בילד ובנאשמת שהייתה נתונה תחת השפעת אלכוהול. על רקע ויכוח בין בני הזוג, דחף הילד את הנאשמת, וזו היכתה אותו בבטנו. בתגובה לקח המתלונן את הילד והלך לחדר השינה, אך הנאשמת לקחה מידי הילד והלכה לסלון. היא אמרה למתלונן כי אינו יכול לקחת ממנה את בנה, והיכתה במכת אגרוף בפניו. בחלוף דקות אחדות היכתה שוב במכות אגרוף בפניו, נטלה קורקינט של הילד וניסתה להכות בראשו של המתלונן, אך הוא התכופף והקורקינט "עף" לעברו. הנאשמת עוכבה לתחנת המשטרה. בהיותה בתא השחייה החלה הנאשמת לגעת במעוכבות אחרות ששהו בתא, וכיבתה את האורות מספר פעמים, בניגוד להנחיותיו של השוטר שהשיח עליה. היא נלקחה לבקשתה לשירותים, וכששבה לתא השחייה היכתה את השוטר בידו וצעקה עליו. בגין אישום זה הורשעה הנאשמת בעבירות תקיפה סתם של בן זוג, לפי סעיפים 379 ו-382(ב)(1) לחוק העונשין; הפרעה לשוטר במילוי תפקידו, לפי סעיף 275 לחוק העונשין.

ת"פ 12342-05-22: ביום 5.5.21 אחה"צ שבה הנאשמת לביתה מעבודתה, והחלה לצרוך אלכוהול. בשעה 20:30 לערך, כשהיא בגילופין, ביקשה מהמתלונן להכין לה כריך. זה השיב כי אינו חש בטוב, ואמר שהיא יכולה לדאוג לעצמה. כשראה שכך עשתה, ביקש ממנה "חתיכה". בשלב זה נתגלע ויכוח בין בני הזוג, והילד ניגש למתלונן ונשכב לצדו על הספה. הנאשמת ניגשה אל השניים, היכתה בחזהו של הילד ודחפה אותו. המתלונן הגן על בנו בגופו, והנאשמת התרחקה מהם. היא שבה למקום, משכה את הילד מידי של המתלונן, העמידה אותו על רגליו, ומשכה אותו כדי שיילך לחדרו. המתלונן קם והלך עם הילד לחדר השינה. אז ניגשה אליהם הנאשמת, והיכתה את המתלונן בפניו. כל אותה עת צעקה על השניים וגידפה אותם. בהמשך השליכה את בגדיו של המתלונן ויצאה מהחדר. בגין אישום זה הורשעה הנאשמת בביצוע עבירות תקיפה סתם של קטין בידי אחראי, לפי סעיפים 379 ו-382(ב)(2) לחוק העונשין; תקיפה סתם של בן זוג, לפי סעיפים 379 ו-382(ב)(1) לחוק העונשין.

ת"פ 1330-05-23: כמחצית השנה עובר למועד הרלוונטי לאישום זה, עזבה הנאשמת את מקום מגוריה - חדר שהושכר לה בדירתו של מר רפאל מרדכיב. ביום 22.2.23 הגיעה הנאשמת לדירה כדי לאסוף בגדים שהותירה במקום. היא נטלה מהדירה את מכשיר הטלפון של בעל הדירה שהיה מונח בסלון הבית, החביאה אותו בתיקה ויצאה. בגין אישום זה הורשעה בעבירת גניבה, לפי סעיף 384 לחוק העונשין.

ת"פ 23186-02-24: אישום מס' 1: ביום 9.7.23 נכנסה הנאשמת לחנות "סופר פארם" בנתניה, נטלה מוצרים בשווי מאות שקלים, הכניסה אותם לתיק שנשאה על גבה, עברה את קו הקופות ויצאה

מהמקום מבלי לשלם. קב"ט החנות יצא אחריה, נטל ממנה את התיק וביקש כי תשוב לחנות. הנאשמת סירבה, וכשאמר הקב"ט כי יזמין למקום משטרה, החלה לברוח. אישום מס' 2: ביום 28.8.23 נכנסה הנאשמת למרכול "רמי לוי" בנתניה, נטלה מוצרי מזון בשווי כ-370 ₪, החביאה אותם על גופה ויצאה מהמקום מבלי לשלם. קב"ט החנות יצא אחריה וביקש כי תציג לו קבלה, ובהמשך ביקש שתשוב לחנות. הנאשמת נמלטה מהמקום. אישום מס' 3: ביום 30.8.23 נכנסה הנאשמת לחנות "סופר פארם" בנתניה, נטלה מוצרים בשווי כ-260 ₪, הכניסה אותם לתיקה ויצאה מבלי לשלם. קב"ט החנות יצא אחריה, נטל מידה את התיק וביקש שתשוב עמו לחנות. הנאשמת סירבה, וגם זו הפעם נמלטה מהמקום לאחר שנאמר לה כי תוזמן משטרה. בגין כל אחד מהאישומים הורשעה הנאשמת בביצוע עבירת גניבה, לפי סעיף 384 לחוק העונשין.

ת"פ 74100-07-24: ביום 6.5.24 הגיעה הנאשמת לבניין מגורים בנתניה, נכנסה למקלט ונטלה מהמקום זוג אופני הרים. בגין אישום זה הורשעה הנאשמת בביצוע עבירות גניבה, לפי סעיף 384 לחוק העונשין; הסגת גבול כדי לעבור עבירה, לפי סעיף 447(א) לחוק העונשין.

מהלך הדיונים - עד קבלת תסקיר מפורט

2. (-) הרשעתה הראשונה של הנאשמת ניתנה על בסיס הודאתה ביום 18.10.22 (ת"פ 27634-06-20, ת"פ 42127-04-21), ובהתאם להסכמות הצדדים, היא הופנתה לקבלת תסקיר מבחן.

(-) הנאשמת לא שיתפה פעולה עם שירות המבחן ולא התייצבה לראיון (תסקיר ראשון מיום 7.5.23).

(-) לבקשתה, ניתנה לה הזדמנות נוספת, שאף אותה זנחה הנאשמת (תסקיר שני מיום 4.7.23).

(-) בתום דיון מיום 11.7.23 נעתרתי לבקשתה של הנאשמת, והפניתי אותה פעם נוספת לשירות המבחן. דא עקא, גם הפעם לא התייצבה הנאשמת לפגישה (תסקיר שלישי מיום 26.10.23).

(-) ביום 13.2.24 לא התייצבה הנאשמת לדיון, והוצא נגדה צו הבאה, אך בהינתן מצבה (לאור הטענה כי מצאה עצמה לפרקים כדרת רחוב), הוריתי כי תוכל להשתחרר בכפוף לחתימה על ערבות עצמית. כך נעשה.

(-) הנאשמת התייצבה לדיון ביום 12.3.24. במועד זה הציגו הצדדים הסכמות במסגרתן

הורשעה הנאשמת בהתאם להודאתה בשני כתבי אישום נוספים (ת"פ 1330-05-23, ת"פ 24-02-23186), והופנתה פעם נוספת לשירות המבחן.

(-) ביום 18.3.24 הציגו הצדדים הסדר טיעון נוסף (מס' 3), במסגרתו הורשעה הנאשמת בהתאם להודאתה במיוחס לה בת"פ 12342-05-22, והופנתה לשירות המבחן.

תסקיר מפורט

3. ביום 9.6.24 הוגש תסקיר (מס' 4), שעיקריו יובאו להלן: הנאשמת ילידת מולדובה, בת כ-39, גרושה, אם לילד בן חמש, התגוררה בעת הכנת התסקיר אצל חברים, איננה עובדת. היא הגיעה לארץ בשנת 2016, החזיקה באשרת עבודה, ועסקה בטיפול בקשישים. האשרה איננה בתוקף עוד, והנאשמת חסרת מעמד חוקי. לדבריה, השלימה לימודים תיכוניים בארץ מוצאה, החלה לימודי משפטים אותם לא סיימה, מאחר שבחרה לעבור לאיטליה עם בן זוגה באותה העת. הנאשמת עבדה כיועצת נדל"ן, המשיכה בלימודי משפטים, אך לא ביצעה התמחות ולכן לא קיבלה תעודה. לאחר כ-15 שנים עברו בני הזוג להתגורר בצרפת ובהמשך חזרו לארץ מולדתה, שם נפרדו.

בארץ עבדה תחילה כמטפלת בקשישים ולאחר מכן בניקיון, עד שנת 2022. לטענתה, בעקבות ההליך הפלילי לא התאפשר לה להאריך את אשרת העבודה, ומאז איננה עובדת באופן מסודר. היא נישאה למתלונן בשנת 2017, לאחר היכרות בת כמחצית השנה, והשניים הורים לילד בן חמש. בשנת 2022 התגרשו. לדברי הנאשמת, הקשר בינה לבין בנה מנותק מזה כשנתיים, והדבר מסב לה תחושות כאב וסבל.

הנאשמת שללה שימוש בחומרים ממכרים. בצד זאת, אישרה כי טופלה במשך כשמונה חודשים ביחידה לטיפול בהתמכרויות בחדרה, לדבריה בשל טענתו של המתלונן כי היא מכורה לאלכוהול. דיווח גורמי הטיפול ביחידה העלה כי הנאשמת השתלבה בטיפול בחודש ינואר 2022, התמידה בהגעתה ומסרה בדיקות שתן נקיות, פרט לאחת. במהלך הטיפול שיתפה הנאשמת אודות הליך הגירושים, אלימות קשה שחוותה מידין של המתלונן, וקשייה בעקבות הוצאתו של בנה למסגרת חוץ ביתית. גורמי הטיפול התרשמו כי אין מדובר במי שעושה שימוש לרעה באלכוהול, ולפיכך הוחלט בחלוף כשמונה חודשים לסיים את הטיפול.

שירות המבחן עמד בקשר עם מחלקת הרווחה בעיריית נתניה, שם נמסר כי הקשר עם הנאשמת החל לאחר שהתקבלו דיווחים כי נצפתה ברחוב בצוותא עם בנה, כשהיא נתונה להשפעת אלכוהול. בעקבות התרשמות גורמי הרווחה מקושי במסוגלותה ההורית של הנאשמת, הוצא הילד לקלט חירום. בפגישות במרכז הקשר התנהלה הנאשמת באופן פורץ גבולות. בית המשפט לענייני משפחה קיבל את בקשתו של המתלונן, והורה כי ישמש כמשמורן יחיד לילדם של בני הזוג. בהמשך ולאור קשיים בשיתוף הפעולה

של הנאשמת, הופסק הקשר בינה לבין מחלקת הרווחה.

הנאשמת תיארה בפני קצינת המבחן את מערכת היחסים בינה לבין המתלונן. לדבריה, בשנתיים הראשונות התנהל בין השניים קשר חיובי ומכבד. בהמשך נתגלו חילוקי דעות על רקע חוסר יציבות תעסוקתית של המתלונן, קשיים כלכליים, והעובדה כי עיקר עול הפרנסה כמו גם תחזוקת הבית, נפל על כתפיה של המתלוננת. במהלך השנים הפעיל כלפיה המתלונן אלימות פיזית קשה, עד שנדרשה לטיפול בבית החולים. לאחר הגירושים מנע ממנה המתלונן מלפגוש את בנם בטענה כי היא מכורה לאלכוהול. הנאשמת שיתפה פעולה בטיפול למרות שלדבריה לא הייתה מכורה, על מנת שיתאפשר לה להמשיך בקשר עם בנה. ברם, גם בשלב זה מנע זאת המתלונן, ופניותיה לשירותי הרווחה עלו בתוהו. אשר לכתבי האישום, הנאשמת הכחישה את מרבית העבירות שיוחסו לה, למעט עבירות הגניבה מושא ת"פ 23186-02-24.

קצינת המבחן נפגשה עם המתלונן, אשר סיפר כי לאחר לידת בנם החלה הנאשמת לצרוך אלכוהול באופן אינטנסיבי, ושיתף כי במצבים אלו התנהלה באלימות פיזית ומילולית כלפיו וכלפי בנם. ניסיונותיו לדרבן את הנאשמת לקבל טיפול לא צלחו, ומשכך השניים התגרשו והמתלונן קיבל משמורת מלאה על בנם. מאז אינם בקשר. המתלונן שלל תחושות איום מפניה של הנאשמת.

בתום התסקיר העריכה קצינת המבחן כי הנאשמת משקיעה את מרבית כוחותיה בהישרדות, ואיננה פנויה או בשלה בעת הנוכחית להליך טיפולי. משכך נמנעה ממתן המלצה שיקומית.

מהלך הדיונים - לאחר קבלת התסקיר

4. (-) ביום 19.6.24 התייצבה הנאשמת בבית המשפט, אך עזבה בטרם החל הדיון. ב"כ המאשימה, בהגנותה, נמנעה מלבקש להוציא נגדה צו הבאה, וישיבת הטיעונים לעונש נדחתה.

(-) ביום 9.7.24 לא התייצבה הנאשמת לדיון, הגם שזומנה כדיון. משכך הוצא נגדה צו הבאה.

(-) ביום 18.7.24 הובאה הנאשמת לפני במסגרת צו ההבאה. מתוך ההחלטה: "הנאשמת מוכרת היטב לבית המשפט. עסקינן בהליך שמתמשך זמן רב. הנאשמת דרת רחוב, נעדרת גורמי תמיכה כלשהם, ודי להתבונן באופן בו הובאה לבית המשפט, לבושה בבלויי סחבות, רזה באופן קיצוני, ונראית כמי שחוותה אירועי אלימות (סימני חבלה מעל עינה השמאלית), כדי להתרשם שאין מדובר במי שמסוגלת לעמוד בתנאי שחרור דוגמת הפקדת ערבון או הבאת ערב". בנסיבות אלה, ובשל כך שהפרקליטה המטפלת לא יכולה הייתה להתייצב לדיון טיעונים לעונש בהתראה "מעכשיו לעכשיו", הוריתי על שחרורה של הנאשמת תוך קבלת התחייבותה להתייצב לדיונים, ללא העמדת ערובות כלשהן.

(-) ביום 9.9.24 שוב לא התייצבה הנאשמת לשיבת הטיעונים לעונש. בלית ברירה נדחה הדיון פעם נוספת, והוצא נגד הנאשמת צו הבאה, זו הפעם ללא אפשרות שחרור בצדו.

(-) ביום 13.9.24 הובאה הנאשמת לבית המשפט לפני מותב תורן, אשר בהיעדר חלופת מעצר הורה על הארכת מעצרה עד להחלטה אחרת.

(-) ביום 17.9.24 הובאה הנאשמת לבית המשפט בידי שב"ס. בטרם שמיעת הטיעונים לעונש, ביקשה הנאשמת לצרף כתב אישום נוסף, שאף בו הורשעה בהתאם להודאתה (ת"פ 74100-07-24). בתום שמיעת טיעוני הצדדים לעונש נקבע מועד לשימוע גזר הדין ליום 23.9.24. בהיעדר חלופת מעצר הוריתי על הארכת מעצרה של הנאשמת עד לתום ההליכים.

טיעוני הצדדים לעונש

5. ב"כ המאשימה עמדה על סוגי העבירות השונות בהן הורשעה הנאשמת, מן העבר האחד כתבי אישום שבבסיסם עבירות אלימות, ומן העבר האחר עבירות רכוש. עבירות האלימות בוצעו כולן בעת שהנאשמת תחת השפעת אלכוהול. היא פגעה בבן זוגה במספר אירועים, ובאירוע האחרון (מסוג זה) אף תקפה את בנה. עבירות הרכוש אף הן מגוונות - גניבת טלפון מדירה, גניבה מחנויות, גניבת אופניים. ב"כ המאשימה הפנתה לערכים המוגנים בהם פגעה הנאשמת, הפנתה לפסיקה להמחשת מדיניות הענישה, וביקשה לקבוע שני מתחמי עונש כוללים, מחולקים לפי סוגי העבירות. בגין עבירות האלימות ביקשה לקבוע מתחם בין 12-20 חודשי מאסר בפועל, ובגין עבירות הרכוש ביקשה לקבוע מתחם בין 6-18 חודשי מאסר בפועל.

הנאשמת נעדרת הרשעות קודמות, הופנתה לשירות המבחן אשר לא בא בהמלצה בעניינה. משכך ביקשה לגזור על הנאשמת עונש מאסר בפועל "בחלק העליון של השליש התחתון של כל מתחם", סה"כ 25 חודשי מאסר בפועל, בתוספת מאסר על-תנאי, פיצויים למתלונן ולבנה הקטין של הנאשמת, וקנס.

6. ב"כ הנאשמת, עו"ד נסים שמיה, אשר מלווה את מרשתו מזה תקופה ממושכת, עושה את עבודתו בהתנדבות, וראוי על כך למלוא ההערכה. ב"כ הנאשמת עשה למענה כל שניתן, בניסיונות חוזרים ונשנים להפנותה לקבלת טיפול באמצעות שירות המבחן, אך בהיעדר שיתוף פעולה מאת הנאשמת, ולנוכח מצבה כפי שיבואר, הוא נאלץ לפעול משל ידיו היו כבולות.

את טיעוניו פתח ב"כ הנאשמת בנתונים שהחסירה המאשימה מטיעוניה - נסיבותיה המורכבות של הנאשמת, אשר מצאה עצמה בחוסר כל, ללא קורת גג, ללא פרנסה, מתגוררת ברחוב כשהיא נעדרת מקורות תמיכה, חסרת מעמד חוקי, מנסה לפלס את דרכה בחיים. הנאשמת "מסתובבת" באזור השוק

בנתניה, כפי שהתברר במהלך הדיונים הרבים בתיקה, תרה אחר דרכים למילוי צרכיה הבסיסיים, ובנסיבות אלה ביצעה את עבירות הרכוש בהן הורשעה. הניתוק מבנה קשה לה עד מאוד. הנאשמת הורשעה אמנם בעבירות אלימות במשפחה, אך במקביל היא עצמה קורבן לעבירות אלימות שביצע בה המתלונן (שהורשע בדין בהליך אחר). ב"כ הנאשמת ביקש להתחשב בנסיבותיה הקשות של מרשתו, ולהסתפק בענישה צופה פני עתיד.

הנאשמת: "זו פעם ראשונה שאני נתקלת בעולם של מעצר. אני ממש מתנצלת. הייתי רוצה לקבל עונש מתחשב בנסיבות מקילות. אני למען המדינה ולא נגד. הייתי רוצה לבצע עבודות שירות. הייתי רוצה מהעבודה שלי להביא תועלת, לעשות משהו מועיל".

דיון

7. כאמור, ב"כ המאשימה ביקשה לקבוע שני מתחמי עונש, האחד לעבירות האלימות, והאחר לעבירות הרכוש. מעשי האלימות בוצעו בפערי זמנים משמעותיים זה מזה (09/19, 12/20, 05/21), אך הרקע בכולם דומה - ויכוח בין המתלונן והנאשמת, בעוד האחרונה נתונה תחת השפעת אלכוהול. במעשיה פגעה הנאשמת בזכותו של המתלונן לבריאות, לשלמות גופו ולשלווה נפשו. המעשים כולם בוצעו בתוך דירת המגורים של המשפחה - מקום שאמור להיות מוגן מפני פגעי החברה, ולהוות אי של מפלט ושקט.

באישום הראשון בזמן נחבל המתלונן עת דימם מראשו ונשרט בגופו. ביצוע התקיפה בכיוון ראשו של המתלונן - איבר רגיש, מעצים את חומרת העבירה, וכך גם השימוש בחפץ לצורך כך. עם זאת, החפץ בו מדובר - צעצוע, ועוצמתה המתונה של החבלה, מעמידים חומרת המעשה ברף בינוני. הנאשמת אף נטלה סכין בידה במהלך האירוע והלכה בכיוונו של המתלונן, אך בהמשך השליכה את הסכין, מבלי שניסתה לבצע בו שימוש. אף מקומה של עבירת האיומים לא נפקד, אך דומה שהיא משתלבת בעבירת האלימות הפיזית.

באישום השני בזמן לא נחבל אמנם המתלונן, אך הנאשמת היכתה באגרופים בפניו מספר פעמים, בשתי פעימות, ואף ניסתה להכות בראשו בקורקינט - חפץ מסיבי שעלול היה להסב למתלונן נזק מוחשי אילו פגע בו. בהמשך התנהגה הנאשמת באופן פרוע בתחנת המשטרה.

באישום השלישי בזמן הורשעה הנאשמת בתקיפת בנה הקטין. מבלי להקל ראש בחומרת העבירה, זו התמצתה במכה בחזה ודחיפה. תקיפת המתלונן, אף היא ברף נמוך יחסית - מכה יחידה בפנים.

8. עיינתי בפסקי הדין שהגישה ב"כ המאשימה, מרביתם של הערכאה הדיונית, ואחד של ערכאת הערעור. למדיניות הענישה ראו מקבץ רלוונטי בעבירות אלימות בין בני זוג, בשינויים המתאימים:

(-) רע"פ 2486/19 נאטור נ' מדינת ישראל (11.4.19). המבקש הורשע בהתאם להודאתו בתקיפה גורמת חבלה כלפי בת זוגו, תקיפת בת הזוג ואיומים בארבעה אישומים. לחובת המבקש 2 הרשעות קודמות בעבירות אלימות, והוא עבר הליך טיפולי ממושך, אשר בעקבותיו נדון בבית משפט השלום ל-6 חודשי מאסר בעבודות שירות. בית המשפט המחוזי מרכז-לוד קבע כי העונש חורג לקולה במידה קיצונית, ובהתחשב בעברו הפלילי של הנאשם, ומנגד הליך טיפולי משמעותי שעבר, העמיד את העונש על שנת מאסר בפועל. בקשת רשות ערעור נדחתה, תוך שבית המשפט העליון הבהיר כי "לא זו בלבד שהעונש שהושת על המבקש אינו חורג ממדיניות הענישה הנוהגת - הוא אף מקל עמו".

(-) רע"פ 7660/19 פלוני נ' מדינת ישראל (21.11.2019). המבקש הורשע בעבירות איומים ותקיפה לאחר שמיעת ראיות: איומים כלפי גרושתו וחברותיה, ותקיפת בן זוג של אחת מהחברות, לאחר שלא הצליח ליצור קשר עם גרושתו על מנת לתאם החזרת בתו הקטנה לרשותה. דובר באירוע יחיד, במבקש נעדר הרשעות קודמות, אשר נדון לשלושה חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות ועונשים נלווים. ערעורו לבית המשפט המחוזי נדחה וכך גם בקשת הרשות לערער.

(-) רע"פ 3077/16 פלוני נ' מדינת ישראל (2.5.16). המבקש הורשע באירוע יחיד של תקיפת בת זוג לפי סעיפים 379 ו-382(ב)(1) לחוק העונשין ("דחף את המתלוננת לעבר המיטה, משך בשערה, סובב את גופה, וכופף את גופה לעבר הרצפה בעודו אוחז בצווארה"). בית משפט השלום קבע מתחם ענישה בין מאסר לתקופה קצרה שניתן לרצות בדרך של עבודות שירות לבין 14 חודשי מאסר לריצוי בפועל. כנסיבה לחומרה נשקלה היעדר הבעת חרטה ולקולה היעדר הרשעות מהעת האחרונה ונתק בין המתלוננת והמבקש. נגזר על המבקש עונש מאסר בפועל בן 6 חודשים לריצוי מאחורי סורג וברית. ערעורו לבית המשפט המחוזי נדחה, וכך גם בקשת רשות ערעור. בית המשפט העליון עמד על כך שמעשיו של המבקש ראויים לגינוי חריף ולענישה שתהלום את חומרתם.

(-) רע"פ 303/16 טלקר נ' מדינת ישראל (13.1.16). המבקש הורשע בהתאם להודאתו בתקיפת בת זוג בכך שדחף את רעייתו, אשר כתוצאה מכך מעדה ונפלה על הרצפה. מיד לאחר מכן בעט בה בעודה מוטלת על הרצפה. בית משפט השלום גזר את עונשו לחמישה חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות, לאחר שקבע מתחם בין מאסר על-תנאי לבין שנת מאסר בפועל, ולאחר ששירות המבחן המליץ על עונש מוחשי ומציב גבולות. הערעור לבית המשפט המחוזי נדחה, וכך גם בקשת רשות הערעור, תוך שנקבע כי עונשו של המבקש נמצא על הצד המקל ביחס לחומרת מעשיו.

(-) ע"פ (מחוזי מרכז-לוד) 1616-12-20 פיקדו נ' מדינת ישראל (15.2.21, טרם פורסם). המערער הורשע (ע"י מותב זה) לאחר שמיעת ראיות בביצוע עבירות איומים ותקיפה סתם - בן זוג, בכך

שתפס בשערה של המתלוננת, משך אותה ובעט בה. שכנה שחזתה באירוע צעקה למערער להפסיק, והלה בתגובה איים עליה. בהמשך זרק המערער טלפון לעברה של המתלוננת, תפס בידה ומשכה. נקבע מתחם עונש בין מספר חודשי מאסר שניתן לרצותם בעבודות שירות, לבין 10 חודשי מאסר. המערער נדון לשישה חודשי מאסר, עליהם הופעלו במצטבר 2 מאסרים מותנים (5 חודשים, 3 חודשים), כך שסך הכל נדון למאסר בפועל למשך 14 חודשים. ערעורו התקבל באופן חלקי - המאסרים המותנים הופעלו בחופף זה לזה ובמצטבר לעונש המאסר שנגזר עליו, כך שיישא עונש מאסר בפועל למשך 11 חודשים.

(-) עפ"ג (מחוזי ירושלים) 48832-10-15 פלוני נ' מדינת ישראל פרקליטות ירושלים (9.8.16). נדחה ערעורו של מערער אשר הורשע לאחר שמיעת ראיות בעבירה של תקיפת בת זוג, וצירף תיק נוסף בו הודה והורשע בעבירת איומים. על רקע ויכוח בין המערער לרעייתו הדף אותה המערער בכתפה באמצעות ידיו וכן שלח לה מסרון מאיים. הוא נדון לשלושה חודשי מאסר בעבודות שירות.

9. בהתחשב בשיקולים עליהם עמדתי ובמדיניות הענישה, אני קובע את מתחם העונש הכולל בגין שלושת כתבי האישום הראשונים בזמן (עבירות האלימות) - בין 6-16 חודשי מאסר בפועל.

10. עבירות הרכוש שונות אמנם זו מזו, אך בוצעו כולן על רקע התדרדרותה של הנאשמת לחיים ברחוב, בחוסר כל. חלק מהעבירות בוצעו בגניבת מוצרים מחנויות פארם וממרכול, אך שתי עבירות אחרות פגעו במישרין בקורבנות פרטיים. הנאשמת גנבה את מכשיר הטלפון של מי שהשכיר לה חדר בדירתו. הטלפון נגנב מביתו של המשכיר, ונקל להניח את תחושת הפגיעה הקשה, על ההשלכות הנובעות מאובדן מכשיר המרכז בחובו גישה לאספקטים רבים בחיים המודרניים, לרבות חשבונות בנק, תמונות, אנשי קשר, יומן, רשתות חברתיות ועוד. בתי המשפט עמדו שוב ושוב על הצורך להעניש בחומרה בגין עבירות מסוג זה, וב"כ המאשימה הפנתה לפסיקה רלוונטית. באישום האחרון בזמן גנבה הנאשמת זוג אופניים, כשלשם כך הסיגה גבול למקלט בבניין מגורים. במעשיה פגעה הנאשמת בקניינם של נפגעי העבירה ובזכותם לפרטיות ולשלווה נפשם. לאחר שנתתי דעתי למכלול עבירות הרכוש בהן הורשעה הנאשמת, ולמדיניות הענישה אליה הפנתה ב"כ המאשימה, אני קובע את מתחם העונש בין 4-14 חודשי מאסר בפועל.

11. כעולה מתסקיר המבחן, מטיעוניו של ב"כ הנאשמת, ומנתונים שנתגלו לבית המשפט במהלך התקופה הממושכת בה מתנהל ההליך, נסיבות חייה של הנאשמת קשות ומצדיקות התחשבות. הנאשמת הורשעה אמנם בעבירות אלימות במשפחה כלפי בעלה לשעבר, הוא המתלונן, אך מדובר במי שחוותה אף היא אלימות מצדו. המתלונן (אז נאשם) הורשע (לפניי) לאחר ניהול הוכחות בביצוע עבירה של תקיפה הגורמת חבלה של ממש כלפי הנאשמת (אז המתלוננת), ונדון לבקשת הצדדים ל-2 חודשי מאסר בפועל לריצוי בעבודות שירות (ת"פ 75857-12-19 מדינת ישראל נ' צ'רניאבסקי (12.7.22)). כעולה מהכרעת הדין, ביום 12.10.19, על רקע ויכוח בין בני הזוג, בהיותם בביתם, הפיל המתלונן את הנאשמת לארץ והיכה בידי בראשה. כתוצאה מהתקיפה נחבלה המתלוננת.

הנאשמת מצאה עצמה בשנים האחרונות כשהיא חיה את חייה באומללות ברחוב, לבדה, ללא עזרה, ועל רקע זה ביצעה את עבירות הרכוש בהן הורשעה. להמחשת מצבה אשוב ואפנה למראה הנאשמת כפי שתואר בידי בית המשפט בפרוטוקול הדיון מיום 19.6.24: "... די להתבונן באופן בו הובאה לבית המשפט, לבושה בבלויי סחבות, רזה באופן קיצוני, ונראית כמי שחוותה אירועי אלימות (סימני חבלה מעל עינה השמאלית)..."

מצבה זה של הנאשמת קיבל ביטוי מובהק בהיותה נפגעת לעבירת אלימות קשה, הליך שהתנהל אף הוא לפני (ת"פ 21354-01-24 מדינת ישראל נ' 19.6.24 (Lungu)). נתין זר שהיה נתון תחת השפעת אלכוהול, הבחין בנאשמת (שם - נפגעת העבירה) כשהיא יושבת על אופניה. הוא התקרב אליה, אחז בידיו בפניה, ונישק אותה בלחייה ללא הסכמתה. הנאשם אחז באופניה של נפגעת העבירה בחוזקה וניסה להשליכם, בעוד היא מחזיקה באופניים כדי להתנגד. הוא הוציא את האופניים מידיה, הטיחם בקרקע, התקרב אליה, בעט בבטנה, והיכה במכות אגרופ בראשה ובגופה. נפגעת העבירה התרחקה מהנאשם, אך הלה שב לעברה, נטל את אופניה והשליכם פעם נוספת. הוא ניגש אליה שוב, אך נבלם בידי עובר אורח. כתוצאה ממעשיו של הנאשם נגרמו לנפגעת העבירה דימום בראשה ובאפה, שריטה מדממת בידה ומכאוב. כמו כן, כידון האופניים נשבר.

הנאשמת נפגשה אמנם עם שירות המבחן, לאחר ניסיונות חוזרים ונשנים, אך מידת יכולתה להסתייע נמוכה ביותר, ומקובלת עליו התרשמותה של קצינת המבחן, כי הנאשמת משקיעה את כוחותיה בהישרדות, ואינה פנויה - פיזית ומנטלית - להליך טיפולי. בהתאמה, מידת ההפנמה של הנאשמת את חומרת מעשיה איננה רבה, כשמרביתם הוכחשו בשיחה עם קצינת המבחן, זאת חרף העובדה שבבית המשפט לא הייתה מחלוקת על עצם ביצוע המעשים, ומעת לעת ביקשה הנאשמת להודות בכתבי אישום נוספים אשר צורפו להליך דנן, אפילו בדיון האחרון.

מן העבר האחר - הנאשמת נעדרת הרשעות קודמות, הודתה באסופת כתבי אישום באופן שעשוי לעלות כדי ניסיון "לנקות שולחן" (הגם שהדבר לא נטען מפורשות). הנאשמת מוצאת עצמה לראשונה בחייה כשהיא כלואה מאחורי סורג ובריח, ונותנת את הדין על מעשיה. בניגוד לטיעוני המאשימה, אינני סבור כי נכון לצבור את העונשים זה לזה. גזירת הדין איננה משום חישוב אריתמטי, וסופו של יום על בית המשפט לגזור על הנאשמת עונש שיהלום את חומרתן של העבירות כולן, תוך התחשבות במצבה ונסיבותיה. בהקשר זה לקחתי בחשבון את העובדה שהנאשמת עתידה לרצות את עונשה במאסר ממש, חרף העובדה שמשך המאסר מאפשר, כשלעצמו, את ריצויו בדרך של עבודות שירות. הנאשמת ביקשה אמנם, בדברה האחרון לעונש, להפנותה לממונה על עבודות שירות, אך התנהלותה במהלך ניהול ההליך כולו, ומצבה הפיזי והמנטלי, אינם מותירים ספק כי לא תימצא מתאימה לריצוי עונשה בדרך זו. הנאשמת אשר לא הצליחה להביא עצמה לדיונים בבית המשפט, לא מסוגלת להגיע לראיון בפני הממונה על עבודות שירות, ולבטח לא תוכל להתמיד בעבודה יומיומית בתנאים ובמגבלות המוכרים. לא למותר לציין, כי בא כוחה של הנאשמת מודע כמובן לנתונים אלה, ובהגנותו לא ביקש מבית המשפט להפנות את הנאשמת לממונה על עבודות שירות.

12. סוף דבר, בהתחשב בשיקולים עליהם עמדתי, אני גוזר על הנאשמת את העונשים הבאים:

א. 6 חודשי מאסר בפועל, בניכוי תקופות מעצרה בגין כל ההליכים בהם הורשעה (לרבות כמובן צווי הבאה), בהתאם לרישומי שב"ס.

ב. 3 חודשי מאסר אותם לא תרצה הנאשמת אלא אם תעבור תוך שנתיים עבירה בעלת יסוד של אלימות פיזית או מילולית, או עבירת רכוש, למעט החזקת נכס החשוד כגנוב.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי תוך 45 ימים מהיום.

ניתן היום, כ' אלול תשפ"ד, 23 ספטמבר 2024, במעמד הצדדים.

המזכירות תעביר עותק מגזר הדין לשירות המבחן.